

A SZENTGRÓTI HID KRÓNIKÁJA
forgetőkönyv

A forgetőkönyvet Baktai Ferenc
írásai nyomán összeállította:

BLÓSZ RÓBERT

Dramaturg: Molnár László

Operatőr: G.Tóth János

KÉSZITI A MAFILM KATONAI STUDIO
1974-ben.

Rendező: Glósz Róbert.

1. A szépfekvésű dunántúli település Zalaszentgrót panoráma képén pásztázik a kamera.

A templom, házak fölé emelkedő tornyából szemléljük a közösségi életét.

Felső nézetből ráközelítünk a forgalmas főutcára, a városias főtérrre, a buszállomásra, az iskolára. A megannyi apró mozaik-képek a közösségi életét, hangulatát tükrözik.

A képsor végén ráközelítünk a közösségi szélén álló öreg hídra.

2. A híd oldalnézetben alsó szeinti gépállásból.

Traktorok döcögnek át a tavaszi munkára indulva, mellettük csivitelő iskolásoknak adnak helyet és a szembe jövő autóbusznak.

A híd más szemszögéből.

Ráközelítünk az egyik pillérbe vésett évszámra : 1 8 4 6 .

Korabeli tervrajzok, metszetek, képek és térképek tűnnek be.

A régi levéltári jegyzőkönyvek, a híd építéséről.

/-Dallamos, nyitó zene indul/

Narrátor: 1995. Zala vármegye közgyűlésének jegyzőkönyvéből:

...Rancz János kőműves mester által békébe adott jegyzés szerint a Szent Gróti Hid Kőből építeni rendeltetik és a békébe adott projectum /javaslat/ helyében hagyatik...

...a kőferagó bére fejében 2100 pengőforint fizetessék."

Ezt követően a híd építésének megkezdése még majd 50-évet késik. 1844-ben teszik le az első köveket.

Most a hidat a víz szintjéről
látjuk. A négy boltív erőtelje-
sen uralja a folyót.

A kamera leigazít a fehérén hebeső
gyorssodrású vízre.

Egészen közelit habzik, zubog
-ráközelítünk-

-A kép eléletlenedik-

3. FŐCÍM. /Rövid, egymásbauszó
montázsképek sora/

-Életlenből - élesre vált a kép.

Most felülnézetben látjuk a hid
árnyékát, a folyó vizében.

Az elmosódó vonalú árnyékok,
mintha a multba kalandozó kép-
zelet játékaként megelevenedő
tömegek mozgását érzékeltetnék.

Egészen közeli alsószinti képek.
Lóvontatta szekér kerekei mellett
közeli saruk, cipők, parasztcsizmák.

Közeli katonabakancsok, egy menete-
lő század. Csak bakancsok előlről,
oldalról.

Fehér lólabák, közelképben vonulnak
balról - jobbra.

Narrátor folyt.:

Kőfaragók és a megyei börtönben
sínylő rabok verejtéke, több évig
tartó munkájával 1846-ban végre el-
készült a hid. Azóta áll Zalaszent-
grót község bejárataként, tanujaként
multnak és jelennek.

/:A főcím alatt zenei effekte és
zörejhangok, hangfoszlányok vál-
takoznak./

Jobbról - balra autók, motorok közeli kerekei, mellettük futó német csizmák, menekülők. Egy másik sisak képközelbe gurul, majd egy láb elrugja.

- átuszik a kép -

Ismét felülnézetben a híd.

Az elmosódó árnyékok, sziluettjére róközelit a kamera.

A főcim végére a híd árnyéka üres marad.

Az előbbi képsor a főcim rákopirozott neveinek alátéte mindössze 1 perc, azaz 27 méter.

A ZALASZENTGRÓTI HID KRÓNIKÁJA

A forgatókönyvet BAKTAI FERENC írásai nyomán összeállította:

Glósz Róbert.

Dramaturg: Molnár László

Operatőr: G. Tóth János

Hangő Pólhössy István

Vágó: Nagy Anna

Felvétel-vezető: Lengyel István

Gyártásvezető: Öreg György

Készítette a MAFILM KATONAI STUDIO

Rendezte: Glósz Róbert

A SZENTGRÓTI HID KRÓNIKÁJA

4. Székelyhidi Vilmos Zalaszentgrót
Nagyközség Tanácsának Igazgatási
Csoportvezetője beszél.

Közelképben.

A szöveg közepén a kamera leigazít
az előtte lévő asztalra.

5. Kinyílik az album, s néhány lapon
elénk tárulnak a község történeté-
nének dokumentumai, köztük a község
egykori orvosának HAMBURGER JENŐ-
nek képei.

Háborusképek.

A szöveg végére betűnik egy ujság-
lap.

UJ SZÓ vagy a SZABADSÁG

A szovjet csapatok előnyomulása a
Dunántúlon.

Veszprém - Tapolca - Ajka felsza-
badult!

Közei insert az ujság keltezéséről:

1945.március 28.

Székelyhidi Vilmos beszél:

- " Én Székelyhidi Vilmos -
egykor községi irnok, ma az
egyesített nagyközségi közös
tanács igazgatási csoportveze-
tője 30 éve gyűjtöm mind azt
amiből megismerhető Zalaszent-
rót története.

Szemtanuja voltam mindannak,
ami 1945.tavaszaén itt a Zala
völgyében történt.
Mindent feljegyeztem, mindent
összegyűjtöttem."

/Zenés váltás, zaklatott rit-
musu effektus hangulatu zene/

- áttűnés -

6. Eredeti 1945 évi dokumentumfilm felvételek. Dunántúli magyar utakon, községeken vonuló szovjet katonaszlopok, tűzérek, Harckocsik, gyalogosok.

- áttűnés -

Korabeli cirillbetűs térképen közelítünk Zalaszentgrót feliretra.

Egy ceruza benyúl a képbe és bekarikázza a községnevet.

7. Alsó gépállásból fényképezett közeli képek. T.-34-es harckocsi lánc-talp menetben.

Gyors tempóban halednak el egy utjelzőtábla mellett - elmosódottan olvasható felírás "Zalaszentgrót 7 km."

T-34-es mozgó harckocsi lövegtornya mellett dobtáras géppisztoly csöve közelképben.

Ujra közelképben a harckocsi lánc-talp forgó vonókereke.

Forog, de szinte egyhelyben áll!

Egy elmosódott kép Zalaszentgrót főutcájának régi házairól.

/Zene végetér! /

Előretörő harckocsik hangja.:

Az előremozgó lánc talp hirtelen
lefékeződik.

/Hirtelen fékezés, lánc talp csi-
korgás/

Kép a felrobbantott csonka mellékégi
hidról.

Ráközelítünk fél oldalnézetben.

/Néma csend/

Hatamov Havdam törzsőrmester
fényképe. Gyorsan ráközelítünk
a szeméire.

A hid, fél oldalnézetben.

Ujra a szemek!

Gyors, pergő képsor. Konkérét alak
nélkül.

/Nekilóduló futás zaja.

A mellékág kishídján futnak át
a kamerával, a Károlyi kastély
mellett. /Ma is ugyanolyan, mint
1945-ben./

A köveken, a fahídon, majd a
kastély kavicsos utjain futó
csizmák, ziháló lélegzettel pá-
rosuló hangjai./

Ujra a futó csizmás lábak. Kocsi-
zunk. Előttünk az imbolygó hid.
Futunk a kamerával.

Futunk, felettünk a kastélykert
kopasz fái suhannak.

Ujra a szemek közeli je.

A hidnál!

Alsó szintben fényképezve. Oldalkocsis

német motorkerékpár kerekei közelkép-
ben megindulnak.

Felbőgő motorkerékpár hangja.

7.folyt.

A kamera oldalt igazít és betűnik
az égő, füstölő gyújtózsín.
Gyors ráközelítés.

A szemek, egy pillanatra!

A hid pillérei, dőlt beállításban.
A hid pillérei között lógó gyújtó-
vezetéken égő, sístergő láng.

A sístergés szinte dűbörög.

Ráközelítés a lángra.

A szemek egy pillanatra.

8. A közeli csizmás lábak már a hidon
futnak.

Sístergő, égő gyújtózsínor hangja.

Fénykép a szemekről, villanásnyi,
rövid.

Szovjet katonaköppenyes test zuhan
a földre, lassítva, szinte lebegve.

Ismételve kétszer.

Lassítva felvett tempóval.

Szovjet katonasapka csapódik az
égő gyújtózsínor közelképére.

Tovább ég a láng, a sapka alól ki-
bujva.

- A hid szemszögéből a szemközi
domboldalra, a Zrínyi csárda felé
közelítünk gyors tempóban.

Géppuska-sorozat a hid felé.

/Géppuska sorozattűz egyre erősö-
dő viszhengos zaja./

8.folyt.

A sapkát tartó kéz újra rácsap az égő gyújtózzsinorra, majd megemeli, a léng kialudt.

/Az égő gyújtózzsinór sistergő hangja elhallgat, majd abban a pillanatban a géppuska lövedék becsapódások hangját halljuk, amelyek után néma csend./

Ebben a pillanatban közeli géppuska becsapódások a zsinór mellett.

A közeli kéz megremeg és lehanyatlik... A kamera tovább mozog a gyújtózzsinór irányába.

Ekkor nyit a kép, s megpillantjuk a mézssás repülőbombát, és a TRI-II-ös ládákat az öreg híd pillérei mellett.

9.A bombéra, ládákra ráuszik Hatamov Havdam törzsőrmester fényképe, amelyre ráközelítünk.

- A kép lassan eléletlenedik. -

10. Életlenből élesre vált a kép.

A hídnél vagyunk.

Kissé igazít a kamera, s befogja Székelyhidi Vilmosta híd krónikását.

A szentanu látószögében látjuk a hidat.

Székelyhidi:

"- Itt álltam, a régi községháza, a régi malom előtt.

Erre a lapra jegyeztem fel az azonnossági jegy alapján a híd megmentőjének Hatamov Havdam törzsőrmesternek és a többieknek a nevét.

10.folyt.

Bemutatja a korabeli jegyzőkönyvet a
hősi halottakról.

- áttűnés -

11. A 20 éves évfordulóra készített
emléktábla a hid falában.

- áttűnés -

12. A zelaszentgróti emlékmű Hatemov
nevéről tágul a kamera, oldalt fordul
és befogja a község modern központjá-
nak mai forgalmas képét.

Rövid tempós ritmusú montázsképek a
nagyközség életéről.

- A Művelődési Házból vidém fiatalok
üzönlének ki.

- Az új hűtőháznál teherautók rakod-
nak.

- Az épülő és már elkészült új lakó-
telepeken gyerekek játszanak. Min-
denütt mozgás, eleven élet.

Később róla nevezték el a
hidat. Több, mint 15-éve már,
hogyan megtaláltam a távoli
Szemerkandban élő családját.

Azóta rendszeresen hírt adunk
egymásról.

Küldöm leveleimet hazánkról,
máholnap várossá fejlődő köz-
ségünk életéről.-"

-zene felerősödik -

13. A híd életének mai forgalma:

Teherautók, kamionok haladnak át.

A hidról a kamera oldalt fordul,
s ráközelítünk az épülő új híd munkálataira.

Az öreg híd oldalnézetben.

Ráközelítünk a középső ívre.

Erre kopirozódva visszaperog-
nak a híd megmentésének mozaik
képei a gyújtózsínór lángjának el-
fojtásáig.

14. Ekkor tűnik be ismét az emlék-
tábla fényképe.

Hatamov fényképe.

Visszauszik a híd oldalnézeti
képe.

- A kép lassan elsötétül -

Narrátor: A Hatamov híd hónapjai
azonban meg vannak számlálva.
Előregedett, amikor épült a lo-
vasszekér volt az átlagos jármű.
és ma ?

Már megkezdődött a pótlására
épülő új híd alapozása.

És hogyan él tovább Hatamov
Havdam?

Ha majd megépül az új széles
betonhíd ? Lesz-e módunk rá,
hogy műemlékként megőrizzük a
reformkori kőfaragók és a sza-
markandi törzsőrmester közös
örökét?

Nyitott fülekre talál-e a ja-
vaslat?

Ha nem maradna meg a Hatamov
híd építsék bele egy darabját
az "utód" pilléreibe, az emlék-
táblával együtt.

Hadd hirdesse a férfi nevét, aki
nek helyén volt a szive.

/Zene felerősödik-/

V é g e .

